

**UCHWAŁA NR XLIV/295/14
RADY MIEJSKIEJ W DUKLI**

z dnia 23 stycznia 2014 r.

w sprawie zatwierdzenia Planu odnowy miejscowości Nadole.

Na podstawie art. 18 ust. 2 pkt 6 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (Dz.U. z 2013 r., poz. 594 z późniejszymi zmianami) oraz § 10 ust.2 pkt 2 lit. b rozporządzenia Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi z dnia 14 lutego 2008 r. w sprawie szczegółowych warunków i trybu przyznawania pomocy finansowej w ramach działania „Odnowa i rozwój wsi” objętego Programem Rozwoju Obszarów Wiejskich na lata 2007-2013 (Dz.U. z 2013 r., poz. 501), Rada Miejska w Dukli uchwała, co następuje:

§ 1. Zatwierdza „ Plan odnowy miejscowości Nadole”, przyjęty 8 stycznia 2014 r. przez Zebranie Wiejskie Mieszkańców Nadola, stanowiący załącznik do uchwały.

§ 2. Wykonanie uchwały powierza Burmistrzowi Dukli.

§ 3. Uchwała wchodzi w życie z dniem podjęcia.

Przewodniczący Rady

Andrzej Dzedzic

PLAN ODNOWY MIEJSCOWOŚCI NADOLE

Nadole grudzień 2013

Spis treści

1. WSTĘP.....	3
2. WPROWADZENIE	5
3.1 Położenie Administracyjno-Geograficzne	6
3.2 Historia	7
4. POWIĄZANIA KOMUNIKACYJNE.....	7
5. DEMOGRAFIA	10
6. GOSPODARKA.....	11
6.1 Bezrobocie.....	12
7. INFRASTRUKTURA	15
7.1 Infrastruktura drogowa	15
7.2 Identyfikacja problemów.....	15
7.3 Kanalizacja i gospodarka wodno - ściekowa	15
7.4 Wodociągi	16
7.5 Gazyfikacja miejscowości.....	17
7.6 Energetyka.....	17
8. ANALIZA ZASOBÓW MIEJSCOWOŚCI NADOLE	18
9 OPIS I CHARAKTERYSTYKA OBSZARU O SZCZEGÓLNYM ZNACZENIU	20
10. OCENA MOCNYCH I SŁABYCH STRON MIEJSCOWOŚCI NADOLE.....	22
11. PLAN DZIAŁAŃ.....	23
12. WDROŻENIE I MONITOROWANIE PLANU.....	23
13. PODSUMOWANIE	25

1. WSTĘP

Rozwój i odnowa obszarów wiejskich to jedno z kluczowych wyzwań, jakie stoją przed Polską w okresie integracji z Unią Europejską. Zasadniczym jej celem jest wzmocnienie działań służących zmniejszaniu istniejących dysproporcji i różnic w poziomie rozwoju obszarów wiejskich w stosunku do terenów miejskich.

Plan Odnowy Miejscowości jest jednym z najważniejszych elementów odnowy wsi, jej rozwoju oraz poprawy warunków pracy i życia mieszkańców. Sporządzenie i uchwalenie takiego dokumentu stanowi niezbędny warunek przy aplikowaniu o środki finansowe w ramach „Programu Rozwoju Obszarów Wiejskich 2007-2013” działanie „Odnowa i rozwój wsi” oraz nowej perspektywie finansowej na lata 2014-2020, jak również stanowić będzie wytyczne dla władz Gminy Dukla przy opracowaniu kierunków rozwoju miejscowości.

Celem działania „Odnowa i rozwój wsi” jest przede wszystkim podniesienie standardu życia i pracy we wskazanej miejscowości poprzez m.in. realizację określonych priorytetowych inwestycji. Planowane przedsięwzięcia mają zaktywizować mieszkańców do działań prospołecznych, a w konsekwencji przyczynić się do podniesienia atrakcyjności całej miejscowości. Działanie umożliwi rozwój tożsamości społeczności wiejskiej, zachowanie dziedzictwa kulturowego i specyfiki obszarów wiejskich oraz wpłynie na wzrost ich atrakcyjności turystycznej i inwestycyjnej.

W ramach działania pomocą finansową zostaną objęte projekty z zakresu:

1. budowy, przebudowy, remontu lub wyposażenia obiektów:
 - a) pełniących funkcje publiczne, społeczno-kulturalne, rekreacyjne i sportowe,
 - b) służących promocji obszarów wiejskich, w tym propagowaniu i zachowaniu dziedzictwa historycznego, tradycji, sztuki oraz kultury,
2. kształtowania obszaru przestrzeni publicznej;
3. budowy remontu lub przebudowy infrastruktury związanej z rozwojem funkcji turystycznych, sportowych lub społeczno-kulturalnych;
4. zakupu obiektów charakterystycznych dla tradycji budownictwa w danym regionie, w tym budynków będących zabytkami, z przeznaczeniem na cele publiczne;
5. odnawiania, eksponowania lub konserwacji lokalnych pomników historycznych, budynków będących zabytkami lub miejsc pamięci;
6. kultywowania tradycji społeczności lokalnej oraz tradycyjnych zawodów;
7. kształtowania centrów wsi jako obszaru przestrzeni publicznej, w szczególności poprzez odnawianie lub budowę placów, chodników lub oświetlenia publicznego;
8. zagospodarowanie zbiorników i cieków wodnych na rzecz rekreacji lub poprawy estetyki miejscowości
9. wyburzenia i rozbiórki zdewastowanych budynków i budowli publicznych w celu uporządkowania terenu w miejscowości.

Obszarem realizacji Planu Odnowy Miejscowości Nadole jest obszar tej miejscowości.

Niniejsze opracowanie zawiera charakterystykę miejscowości, inwentaryzację zasobów służącą ujęciu stanu rzeczywistego, mocne i słabe strony miejscowości czyli analizę SWOT, planowane kierunki rozwoju, przedsięwzięcia wraz z harmonogramem działań.

Plan odnowy miejscowości Nadole to dokument, który określa strategię działań w sferze społeczno-gospodarczej na lata 2014-2020. Podstawą opracowania planu jest

Miejscowy Plan Zagospodarowania Przestrzennego przyjęty Uchwałą nr XXX/195/05 Rady Miejskiej w Dukli, Strategia Rozwoju Gminy na lata 2007-2010 przyjęta Uchwałą XIII/73/07 z dnia 14 XI 2007r , Wieloletni Planie Inwestycyjnym Gminy Dukla na lata 2007-2013 przyjętym Uchwałą XIII/73/07 z dnia 14 XI 2007r. Rady Miejskiej w Dukli.

Niniejszy plan jest planem otwartym stwarzającym możliwość aktualizacji w zależności od potrzeb społecznych i uwarunkowań finansowych. Oznacza to, że mogą być dopisywane nowe zadania, a także to, że może zmienić się kolejność ich realizacji w zależności od uruchomienia i dostępu do funduszy UE w tym na lata 2015-2022.

2. WPROWADZENIE

Uwarunkowania Planu Odnowy Miejscowości polegają na tym, że ma on zdecentralizowany, lokalny charakter, obejmuje ograniczony teren jednej miejscowości i przygotowywany jest z inicjatywy i przez mieszkańców miejscowości i przy udziale przedstawicieli gminy. Specyfika planu polega na tym, że jest on ukierunkowany na zagadnienia cywilizacyjno-kulturowe, koncentruje się na prostych, lokalnych przedsięwzięciach, które prowadzić mają do poprawy standardu i jakości życia mieszkańców. Ma mniej pro-gospodarczy, a bardziej pro-społeczny i pro-kulturowy charakter. I dzięki temu może stanowić doskonałe uzupełnienie strategii rozwoju całej gminy, która zazwyczaj koncentruje się na zagadnieniach infrastrukturalnych i gospodarczych.

Celem planu jest podtrzymanie lub odtworzenie atrakcyjności wsi jako miejsca zamieszkania i zaplanowanie oraz przeprowadzenie tego w sposób dostępny, oczekiwany i popierany oraz wykonalny dla lokalnej społeczności. Jest to szczególnie ważne w dzisiejszej sytuacji, gdy miasta oferują konkurencyjną alternatywę zamieszkania, a rolnictwo traci swą atrakcyjność jako źródło utrzymania, co prowadzi m.in. do migracji młodych ludzi, szczególnie tych lepiej wykształconych ze wsi do miasta.

Idea odnowy wsi wyrasta z przekonania, że odnowiona, doinwestowana i ożywiona kulturowo wieś odzyska swoją atrakcyjność jako miejsce zamieszkania, zapewni swoim mieszkańcom godziwy standard i jakość życia oraz zdoła zatrzymać młodzież na miejscu. Nie jako „mini-miasto”, wysoko zurbanizowana i konkurująca z ośrodkami miejskimi bogactwem oferty, ale właśnie jako „nowa wieś”, nowoczesna, lecz ceniąca i zachowująca swój wiejski charakter i kulturową specyfikę.

Plan Odnowy ma więc charakter „planu małych kroków”, ale w kierunku wielkich celów. Małych kroków, które podejmowane przez mieszkańców przy finansowym i organizacyjnym wsparciu gminy doprowadzić mają do trwałej poprawy miejscowych warunków życia.

Korzyści wynikające z posiadania Planu Odnowy:

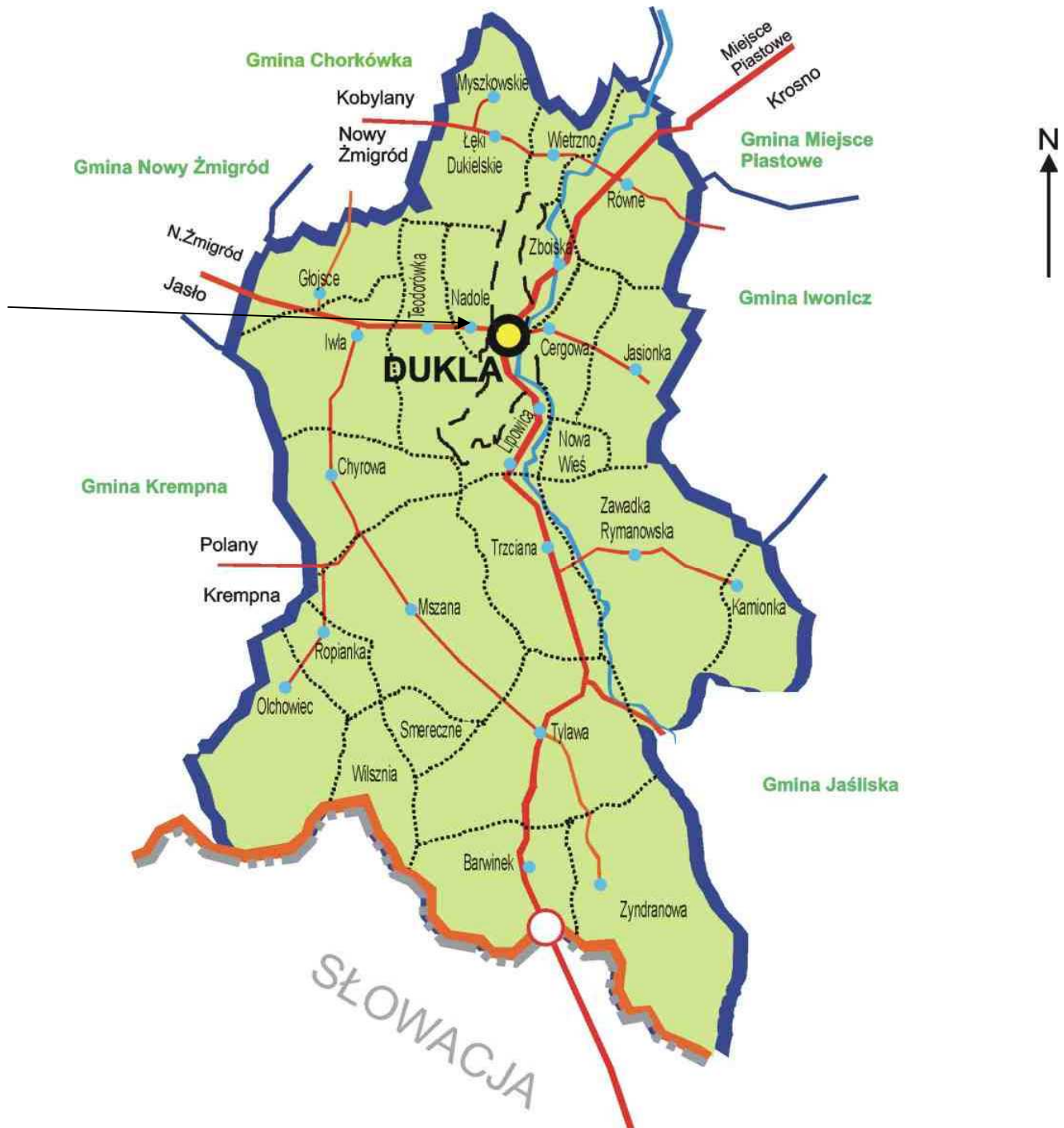
1. plan umożliwi efektywne gospodarowanie zasobami takimi, jak środowisko, ludzie, infrastruktura i środki finansowe.
2. zapisanie tego procesu w formie dokumentu umożliwi stałą ocenę postępów i korygowanie błędów przez wszystkich członków społeczności lokalnej.
3. dokument umożliwi zaangażowanie władz lokalnych oraz mieszkańców w planowanie swojej przyszłości. Uwzględnienie różnych opinii, pomysłów i koncepcji często wymaga konsensusu. Osiągnięty na drodze otwartej dyskusji pozwala na wypracowanie strategii, z którą będzie identyfikowała się społeczność lokalna.
4. tworzenie Planu Odnowy sprzyja realistycznej ocenie mocnych i słabych stron miejscowości, a przez to przyjrzenie się możliwościom oraz potencjalnym problemom, które mogą się pojawić w przyszłości. W ten sposób można uniknąć wielu trudności.

Podstawą tworzenia Planu Odnowy jest zdanie sobie sprawy z lokalnych zasobów i potencjałów, zmobilizowanie ich, zainwestowanie w rozwój i stworzenie systemu działań partnerskich tak, aby uzyskać efekt synergii, przyrastania inicjatyw i kumulowania się ich skutków.

3. DIAGNOZA STANU ISTNIEJĄCEGO

3.1 Położenie Administracyjno-Geograficzne

Wieś Nadole jest jedną z 22 miejscowości wyodrębnionych w podziale administracyjnym gminy Dukla, położonej w południowej części województwa podkarpackiego, (przy granicy z Republiką Słowacką) w powiecie krośnieńskim. Poniższa mapa ukazuje położenie miejscowości Nadole na tle Gminy Dukla.

Rysunek 1

Wieś zajmuje powierzchnię 316,90 ha (stan na dzień 31.12.2009r.). Obejmuje środkową część Beskidu Niskiego i należy do pasma Beskidu Dukielskiego. Beskid Dukielski ma urozmaicone ukształtowanie powierzchni. Występują tu obok siebie pasma o układzie tzw. rusztowym, wzniesienia wyspowe, wyniosłe i ostre grzbiety oraz szerokie wały górskie. Urozmaicenie powierzchni jest konsekwencją zróżnicowanej budowy geologicznej regionu. Beskid Dukielski zbudowany jest ze skał osadowych – głównie piaskowców, łupków i zlepieńców – powstałych na dnie głębokiego morza istniejącego w górnej kredzie i paleocenie. Zjawiskiem charakterystycznym dla utworów fliszowych są osuwiska. Osuwiska najczęściej występują w czołowym obszarze jednostki dukielskiej, np. na północnych stokach Cergowej, na wschodnich stokach Mszany. Często towarzyszą im jaskinie szczelinowe. W Beskidzie Dukielskim skupiają się one w masywie Kilanowskiej i Cergowej. Klimat kształtowany jest przez masy powietrza polarnomorskiego (63% dni w roku). W związku ze znacznym obniżeniem Karpat występują tu silne wiatry typu fenowego tzw. dukielskie, wiejące z południa lub południowego- zachodu wzdłuż ciągów dolin. Występują w okresie jesienno-zimowym, są ciepłe i suche, a ich prędkość dochodzi do 20 m/s.

Miesiącem najchłodniejszym jest luty (średnio $-5,2^{\circ}\text{C}$), najcieplejszym – lipiec ($+15,7^{\circ}\text{C}$). Maksimum opadów przypada na lipiec, a minimum na styczeń. Czas zalegania pokrywy śnieżnej wynosi średnio 90 dni w roku.

3.2 Historia

Po raz pierwszy wieś wymieniana jest w dokumencie wydanym w dniu [17 sierpnia 1366](#) roku przez [Kazimierza Wielkiego](#). Wystawiony we Włodzimierzu dokument zatwierdzał podział majątku kanclerza [Janusza \(Suchywilka\)](#) i darowanie części majątku swym bratankom. Dobrami Kanclerza podzielili się Janusz, Piotr i Mikołaj - synowie [Jakuba Cztana](#) z Kobylan. Występuje wtedy jako *Zwandole*. W 1369 Kazimierz Wielki zezwolił na przeniesienie jej na prawo niemieckie. W XVI w. należała do Oktawiana Gucci, podobnie jak [Barwinek](#) i [Zydranowa](#). Pod obecną nazwą występuje w XVII w. W 1934 była siedzibą gminy.

Gmina zbiorowa Nadole została utworzona 1 sierpnia 1934 roku w powiecie krośnieńskim w woj. lwowskim z dotychczasowych jednostkowych gmin wiejskich: Cergowa, Draganowa, Głójsce, Hyrowa, Iwła, Jasionka, Nadole, Równe, Teodorówka, Trzciana i Zboiska. Po wojnie gmina znalazła się w powiecie krośnieńskim w nowo utworzonym woj. rzeszowskim. Według stanu z dnia 1 lipca 1952 roku gmina składała się z 12 gromad: Cergowa, Draganowa, Głójsce, Hyrowa, Iwła, Jasionka, Nadole, Równe, Teodorówka, Trzciana i Zboiska

Gmina została zniesiona [29 września 1954](#) roku wraz z reformą wprowadzającą [gromady](#) w miejsce [gmin](#). Jednostki nie przywrócono [1 stycznia 1973](#) roku po reaktywowaniu gmin.

4. POWIĄZANIA KOMUNIKACYJNE

Główny ośrodek usługowy i administracyjny gminy, miasto Dukla wraz z powiązanymi z nim funkcjonalnie jednostkami osadniczymi Cergowa, Lipowica, Nadole, Teodorówka i Zboiska będą koncentrowały procesy rozwojowe związane z aktywnością ekonomiczną w tej strefie. Miejscowości te położone w południowym (przebiegającym z zachodu na wschód) paśmie zainwestowania uzupełniane będą od zachodu przez miejscowości Głojsce i Iwla oraz od wschodu przez miejscowość Jasionka. Pasma północne (również przebiegające z zachodu na wschód) obejmujące miejscowości Łęki Dukielskie, Wietrzno i Równe tworzyć będzie drugi biegun aktywności ekonomicznej w strefie gospodarczej. Oba pasma powiązane będą transportowo ciągiem projektowanej i modernizowanej krajowej drogi ekspresowej S-19; obecnie nr 9, tworzącej swoisty kręgosłup transportowy gminy. Położone wzdłuż projektowanej obwodnicy miejscowości Zboiska, Cergowa, Nadole to tereny pod inwestycje strategiczne generujące nowe miejsca pracy, które będą miały zapewnioną bardzo dobrą dostępność transportową zarówno od strony pasma południowego jak i północnego. Drugim obszarem o istotnym znaczeniu dla funkcjonowania strefy gospodarczej jest położony na północy, w granicach terenu górniczego „Bóbrka — Rogi” obszar restrukturyzacji i rekultywacji po eksploatacji ropy naftowej i gazu ziemnego. Po wyczerpaniu złóż, obszar ten powinien być przywrócony do obiegu gospodarczego poprzez działania rekultywacyjne. Wraz z wymienionym wyżej obszarem przygotowania terenów pod inwestycje strategiczne generujące nowe miejsca pracy, będą one głównymi miejscami zatrudnienia mieszkańców gminy. Kolejne istotne z punktu widzenia rozwoju gminy tereny w tej strefie to obszary potencjalnego rozwoju alternatywnych źródeł energii. Zlokalizowane na północ od dwóch głównych pasm zainwestowania, mogą stać się źródłem czystej i taniej energii pobudzającej ich rozwój. Wyznaczone w tej strefie tereny rolniczej przestrzeni produkcyjnej obejmujące najbardziej korzystne bonitacyjnie i fizjograficznie gleby na terenie gminy, wraz z pozostałymi terenami rolniczymi mogą stanowić zaplecze surowcowe dla rozwoju przetwórstwa i konfekcjonowania płodów rolnych. Zlokalizowane w dolinie rzeki Jasiołka udokumentowane złoża surowców mineralnych, będą potencjalnym źródłem ich pozyskiwania w przyszłości.

Wieś Nadole , po realizacji nowego przebiegu drogi ekspresowej S-19, będzie z racji położenia w bezpośrednim sąsiedztwie Dukli, a co za tym w pobliżu węzła komunikacyjnego jaki powstanie w tym rejonie, rozwijać się będzie głównie jako uzupełnienie funkcji miejskich pełnionych przez Duklę tj. mieszkalnictwo, usługi komercyjne i usługi publiczne w zakresie, kultury i ochrony zdrowia. Rozwijać się będzie głównie jako wyspecjalizowany ośrodek obsługi i zarządzania ruchem turystycznym w tej części Beskidu Niskiego.

5. DEMOGRAFIA

Wieś Nadole liczy 492 mieszkańców (wg stanu na 31.12.2012r.) co stanowi 3,3% ogółu ludności Gminy Dukla.

Lp.	Miejscowość	Liczba mieszkańców
1.	Barwinek	260
2.	Cergowa	1356
3.	Chyrowa	103
4.	Dukla	2201
5.	Głójsce	794
6.	Iwła	747
7.	Jasionka	1228
8.	Lipowica	269
9.	Łęki Dukielskie	1662
10.	Mszana	272
11.	Nadole	492
12.	Nowa Wieś	173
13.	Olchowiec	63
14.	Ropniaka	10
15.	Równe	1956
16.	Teodorówka	1057
17.	Trzciana	225
18.	Tylawa	391
19.	Wietrzno	832
20.	Zawadka Rymanowska	236
21.	Zboiska	418
22.	Zyndranowa	132
	Razem	14 877

6. GOSPODARKA

Obecna struktura podmiotowa gospodarki wsi jest wynikiem procesu transformacji systemowej. Zaznacza się to wyraźnym wzrostem sektora prywatnego. Obecne gospodarstwa rolne są bardzo rozdrobnione i tylko nieliczni mieszkańcy utrzymują się z rolnictwa. Zmiany ustrojowe w latach 90. zaskutkowały wyraźnym wzrostem sektora prywatnego. W chwili obecnej na terenie miejscowości znajduje wiele podmiotów prywatnych - w centralnej ewidencji działalności gospodarczej widnieje 14 firm (stan na grudzień 2013r.)) spośród których ze względu na wielkość i siedzibę miejsce wykonywania należy wymienić:

- Antoni Korzec PLASTOMET- Zakład Mechaniczny,
- Krzysztof Korzec PLASTOMET – Zakład Konstrukcyjny,
- Firma Produkcyjno-Handlowo-Uslugowa MAZAL,
- Marek Smolak Przedsiębiorstwo Handlowo-Uslugowe M&J TRANS s.c.
- Sklep Spożywczo Przemysłowy Stefan Podlaszczak,

6.1 Bezrobocie

W latach 2001 – 2007 liczba bezrobotnych zarejestrowanych w Powiatowym Urzędzie Pracy w Krośnie wykazywała tendencje spadkową od roku 2008 tendencja ta uległa zmianie i nie biorąc pod uwagę, wahań sezonowych ma tendencję wzrostową co można zaobserwować także biorąc pod uwagę dane dotyczące powiatu krośnieńskiego jak i samej Gminy Dukla za ostatnie lata .

1. Stopa bezrobocia na koniec maja 2012r.

Rejon	Stopa bezrobocia w %
Polska	12,6%
Woj. podkarpackie	15,3%
Powiat krośnieński łącznie z miastem Krosno	13,7%
<i>Powiat krośnieński</i>	<i>17,5%</i>
<i>Miasto Krosno</i>	<i>7,3%</i>

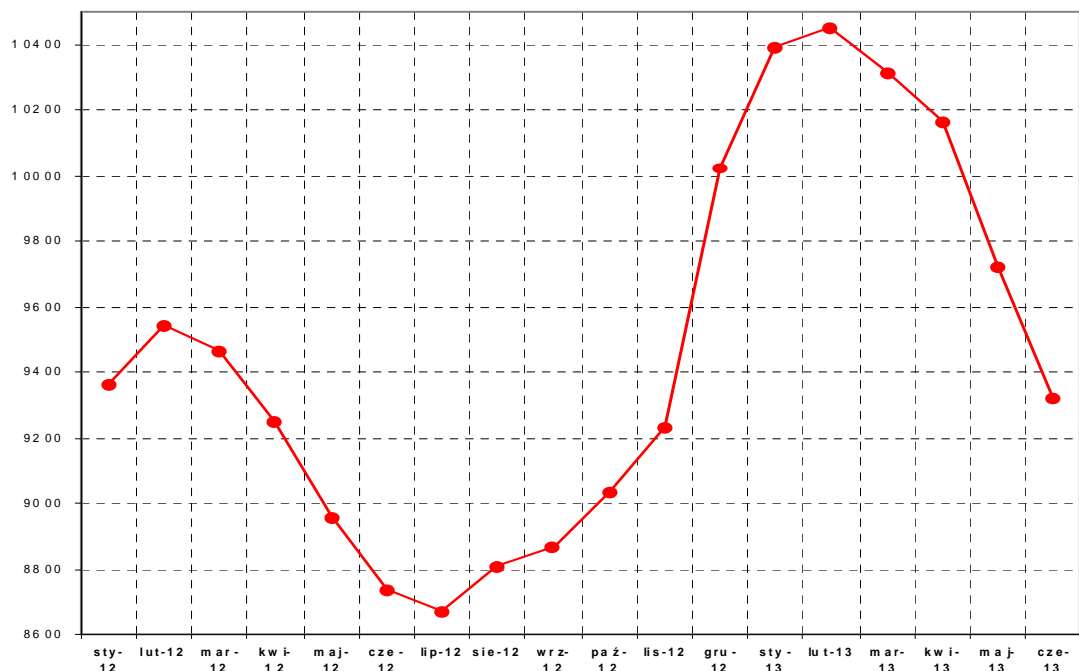
65454

2. Stopa bezrobocia na koniec maja 2013r.

Rejon	Stopa bezrobocia w %
Polska	13,5%
Woj. podkarpackie	15,9%
Powiat krośnieński łącznie z miastem Krosno	14,8%
<i>Powiat krośnieński</i>	<i>18,4%</i>
<i>Miasto Krosno</i>	<i>8,3%</i>

65454

3. Liczba bezrobotnych zarejestrowanych w PUP Krosno w kolejnych miesiącach 2012-2013

Tab. 4 Liczba zarejestrowanych bezrobotnych w Powiatowym Urzędzie Pracy w Krośnie na czerwiec 2012.

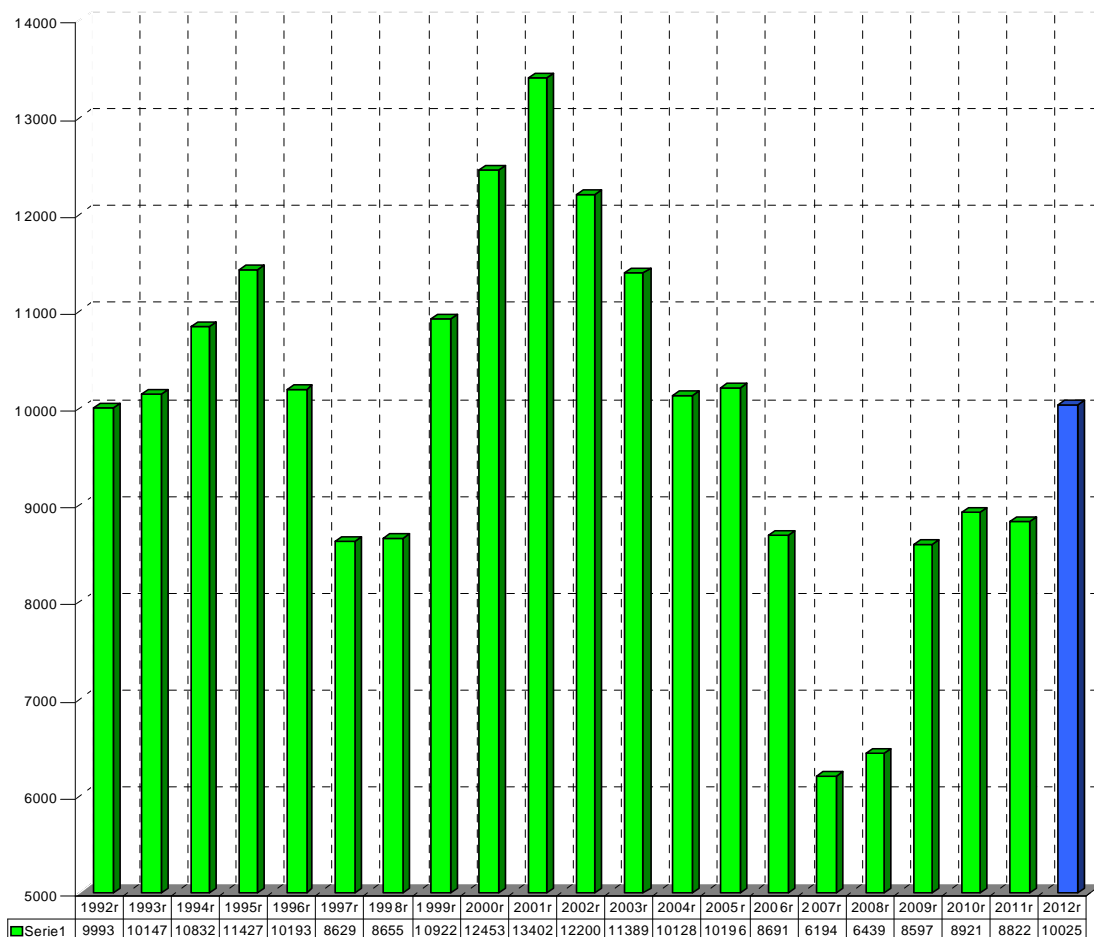
Rejon	Ogółem	Kobiety
Krosno	2258	1227
Powiat krośnieński	6478	3527
Rymanów miasto i gmina	757	421
<i>Dukla miasto i gmina</i>	978	521
<i>Jaśliska</i>	115	63
<i>Jedlicze miasto i gmina</i>	903	506
<i>Iwonicz miasto i gmina</i>	607	309
<i>Krościenko Wyżne</i>	339	169
Korczyna	626	342
<i>Wojaszówka</i>	503	278
<i>Miejsce Piastowe</i>	741	403
Chorkówka	909	515
Ogółem	8736	4754

Tab 5 .Liczba zarejestrowanych bezrobotnych w Powiatowym Urzędzie Pracy w Krośnie czerwiec 2013*

Rejon	Ogółem	Kobiety
Krosno	2507	1330
Powiat krośnieński	6819	3576
Rymanów miasto i gmina	817	412
<i>Dukla miasto i gmina</i>	1078	554
<i>Jaśliska</i>	125	55
<i>Jedlicze miasto i gmina</i>	959	530
<i>Iwonicz miasto i gmina</i>	638	316
<i>Krościenko Wyżne</i>	346	184
Korczyna	625	324
<i>Wojaszówka</i>	518	277
<i>Miejsce Piastowe</i>	755	410
Chorkówka	958	514
Ogółem	9326	4906

Liczba bezrobotnych zarejestrowanych w Powiatowym Urzędzie Pracy w Krośnie w latach 1992 – 2012

Źródło danych PUP w Krośnie

7. INFRASTRUKTURA

7.1 Infrastruktura drogowa

Układ sieci komunikacyjnej wsi Nadole (rusztowo – promienistym) został ukształtowany w wyniku żywiłowego, historycznego rozwoju obszaru.

Główny ciąg komunikacyjny wsi biegnie w kierunku Dukla – Nowy Żmigród

Układ sieci komunikacyjnej który stanowi jedna główna droga wojewódzka **nr 993 Gorlice – Dukla** jest zdeterminowany takimi czynnikami jak:

- a) położenie Nadola przy w/w drodze wojewódzkiej oraz przy szlaku handlowym prowadzącym z Polski przez Przełęcz Dukielską na Węgry i kraje bałkańskie;
- b) możliwość rozwoju gminy zgodnie z konfiguracją terenu, głównie w dolinach, bezpośrednio sąsiedztwo Dukli.

7.2 Identyfikacja problemów

Wymieniona droga wojewódzka nr 993 uzupełniona drogami gminnymi stanowi węzeł powiązań komunikacyjnych w Nadolu. Położenie miejscowości w węźle drogi wojewódzkiej i bliskim sąsiedztwie drogi krajowej, stanowi o jej atrakcyjności komunikacyjnej, poprzez łatwą i stosunkowo dobrą dostępność. Przebieg drogi nr 993 poprzez obszary zabudowy mieszkaniowej jest problematyczny ze względu na wysokie obciążenie ruchem tranzytowym. Drogi wsi pod względem technicznym są słabo dostosowane do potrzeb obecnego ruchu drogowego, są wąskie i z racji konfiguracji terenu bogate w podłużne spadki, ponadto charakteryzują się wysoką degradacją techniczną i niską wytrzymałością nawierzchni.

Zarówno drogi gminne publiczne jak i drogi dojazdowe występujące na terenie wsi wymagają modernizacji i przebudowy tak, aby można było je dostosować do obowiązujących normatywów i bezpieczeństwa użytkowników ruchu, poprzez wzmocnienie nawierzchni, wykonanie poszerzenia na łukach, poszerzenie jezdni oraz wykonanie przekrojów ulicznych z chodnikami dla pieszych.

Jednym z głównych problemów infrastruktury drogowej jest planowana modernizacja drogi krajowej nr 9 relacji Radom – Barwinek, która ma być częściowo przebudowana i dzięki temu uzyska status drogi ekspresowej. Jej korytarz ma ulec częściowemu przełożeniu na skorygowany przebieg. Planowany przebieg nie jest w konflikcie z istniejącymi powiązaniem funkcjonalnymi. Realizacja drogi ekspresowej, musi zabezpieczyć bezkolizyjne przejścia podstawowych dróg powiatowych i gminnych. Pozostałe połączenia w tym biegnąca przez Nadole droga wojewódzka powinny mieć zapewnione poprzez system wspomagających dróg równoległych do planowanej ekspresowej, które są inwestycją związaną z trasą ruchu szybkiego i mieszczą się w jej liniach rozdzielających.

7.3 Kanalizacja i gospodarka wodno - ściekowa

Aktualnie na terenie gminy dominującym sposobem pozbywania się ścieków socjalno-bytowych jest gromadzenie ich w różnego typu zbiornikach - dołach chłonnych, zbiornikach

przelewowych lub szczelnych. Nieczystości ze zbiorników są okresowo wybierane. Szacuje się, że w ten sposób odprowadzane są ścieki z około 50% zabudowy, z tego około 900 gospodarstw gromadzi ścieki w zbiornikach bezodpływowych.

Systemem kanalizacyjnym z oczyszczalnią ścieków objęte jest miasto Dukla oraz graniczące z nią miejscowości Cergowa, Nadole, część Teodorówki oraz Jasionka. Z kanalizacji korzysta też część mieszkańców miejscowości Mszana i Zawadka Rymanowska (dawne osiedla PGR) oraz nowo wybudowana sieć kanalizacyjna w miejscowości Równe. Ścieki z miejscowości Równe przesyłane są do oczyszczalni w Krośnie. Według danych Gospodarki Komunalnej i Mieszaniowej w Dukli Sp. z o.o. na terenie Gminy ogółem długość funkcjonującej sieci kanalizacyjnej (bez dł. podłączeń do budynków) wynosi ok. 55,4 km, z tego:

- ✓ w mieście Dukla jest ok. 8,3km kanalizacji, z czego 3,8km to kanalizacja sanitarna, a 4,5km kanalizacja ogólnospławna,
- ✓ w miejscowości Cergowa - ok. 15 km kanalizacji sanitarnej,
- ✓ **w miejscowości Nadole – 6 km kanalizacji sanitarnej,**
- ✓ w miejscowości Teodorówka - 0,5km kanalizacji sanitarnej,
- ✓ w miejscowości Równe - 21,6km,
- ✓ w miejscowości Zawadka Rymanowska - 1,5 km,
- ✓ w miejscowości Mszana - 2,5 km,
- ✓ w miejscowości Jasionka – 16,7 km

Ścieki z Dukli, Cergowej Nadola, Teodorówki i części Równego kierowane są na biologiczną oczyszczalnię ścieków typu BOS 500 w Dukli.

Wieś Nadole jako jedna z pierwszych wyposażona została w system kanalizacji sanitarnej.

7.4 Wodociągi

Aktualnie na terenie miejscowości woda jest dostarczana z wodociągu, którego właścicielem jest Gmina Dukla. Wodociąg ten został wybudowany w roku 2013 przy udziale środków unijnych w ramach Programu Operacyjnego Rozwój Województwa Podkarpackiego 2007-2013. Ponadto mieszkańcy posiadają własne ujęcia wody – przydomowe studnie.

Na podstawie diagnozy aktualnego stanu zaopatrzenia Gminy w wodę wyznaczono następujące kierunki działań:

- wyposażenie najbardziej zurbanizowanych jednostek osadniczych w wodociągi zbiorowe,
- rozbudowę istniejących sieci wodociągowych na bazie eksploatowanych ujęć,
- poprawę niezawodności funkcjonowania istniejących systemów ujmowania i rozprowadzania wody w tym budowę nowego alternatywnego ujęcia dla wsi Nadole.

7.5 Gazyfikacja miejscowości

Wieś posiada sieć gazową.

7.6 Energetyka

Podstawowym źródłem zaopatrzenia w energię elektryczną jest istniejąca sieć średniego napięcia (SN) 30kV i 15 kV- wyprowadzona ze stacji elektroenergetycznych 110 kV/SN (GPZ- Główne Punkty Zasilania), usytuowane poza granicą gminy w GPZ Krosno Białobrzegi i GPZ Besko.

8. ANALIZA ZASOBÓW MIEJSCOWOŚCI NADOLE

Informacje na temat podstawowych zasobów charakteryzujących wieś Nadole zostały sporządzone na podstawie analizy posiadanych materiałów, informacji i przekazów ustnych mieszkańców, Rady Sołeckiej, Sołtysa wsi w których mieszkańcy określili jak postrzegają swoją miejscowość. Tabela ta przybliży obserwatorowi zewnętrznemu obecny stan wsi i obrazuje w pewien sposób moment rozwoju, w jakim obecnie się ona znajduje.

Zasoby – to wszelkie elementy materialne i niematerialne wsi i otaczającego ją obszaru, które mogą być wykorzystane obecnie bądź w przyszłości w budowaniu bądź realizacji publicznych bądź prywatnych przedsięwzięć odnowy miejscowości.

W analizie zasobów brano pod uwagę następujące rodzaje zasobów:

- ✓ środowisko przyrodnicze,
- ✓ środowisko kulturowe,
- ✓ dziedzictwo religijne i historyczne,
- ✓ obiekty i tereny,
- ✓ gospodarka, rolnictwo,
- ✓ sąsiedzi i przyjezdni,
- ✓ instytucje, ludzie, organizacje społeczne.

Rodzaj zasobu	Brak	Jest o znaczeniu małym	Jest o znaczeniu średnim	Jest o znaczeniu dużym
Środowisko przyrodnicze				
- walory krajobrazu			X	
- walory klimatu (mikroklimat, wiatr, nasłonecznienie)			X	
- walory szaty roślinnej (np. runo leśne)			X	
- cenne przyrodniczo obszary lub obiekty		X		
- świat zwierzęcy (ostoje, siedliska)		X		
- osobliwości przyrodnicze		X		
- wody powierzchniowe (cieki, rzeki, stawy)			X	
- podłoże, warunki hydrogeologiczne			X	
- gleby, kopaliny		X		
Środowisko kulturowe				
- walory architektury wiejskiej i osobliwości kulturowe			X	
- walory zagospodarowania przestrzennego			X	
- zabytki	X			
- zespoły artystyczne	X			
Dziedzictwo religijne i historyczne				

- miejsca, osoby i przedmioty kultu	X			
- święta, odpusty, pielgrzymki	X			
- tradycje, obrzędy, gwara	X			
- legendy, podania i fakty historyczne		X		
- ważne postacie historyczne	X			
- specyficzne nazwy		X		
Obiekty i tereny				
- działki pod zabudowę mieszkaniową			X	
- działki pod domy letniskowe		X		
- działki pod zakłady usługowe i przemysł			X	
- pustostany mieszkaniowe, magazynowe i po przemysłowe	X			
- tradycyjne obiekty gospodarskie wsi (kuźnie, młyny)	X			
- place i miejsca publicznych spotkań			X	
- miejsca sportu i rekreacji	X			
Gospodarka, rolnictwo				
- specyficzne produkty (hodowle, uprawy polowe)		X		
- znane firmy produkcyjne i zakłady usługowe		X		
- możliwe do wykorzystania odpady poprodukcyjne	X			
Sąsiedzi i przyjezdni				
- korzystne, atrakcyjne sąsiedztwo (duże miasto, arteria komunikacyjna, atrakcja turystyczna)			X	
- ruch tranzytowy				X
- przyjezdni stali i sezonowi			X	
Instytucje				
- placówki opieki społecznej	X			
- szkoły	X			
- Dom Kultury	X			
Ludzie, organizacje społeczne				
- OSP	X			
- KGW	X			
- Stowarzyszenia	X			

9. OPIS I CHARAKTERYSTYKA OBSZARU O SZCZEGÓLNYM ZNACZENIU

Ze względu na specyficzne położenie miejscowości Nadole w Przełęczy Dukielskiej, jej układ funkcjonalny, zabudowa podyktowana rzeźbą terenu, (płynąca rzeka Jasionka oraz Góra Cergowa i Kalinowską) oraz głównym ciągiem komunikacyjnym- droga krajowa nr 9 Radom-Barwinek oraz droga wojewódzka nr 993 zabudowa ukształtowała się wzdłuż tego ciągu komunikacyjnego. Zabudowa ta liczy ponad 100 budynków i ze względu na opisaną wyżej specyfikę terenu nie wykształciło się typowe centrum wsi. Mieszkańcy wsi w liczbie 492 (stan na 31.12.2012) ze względu na bliskie położenie w stosunku do stolicy Gminy - miasta Dukla korzystają z podstawowych usług w zakresie zdrowotnym, kulturowym, społecznym z zaplecza w Dukli.

Wieś ze względu na swoje położenie nie posiada szkoły, kościoła, ośrodka zdrowia, ośrodka kultury czy innych obiektów użyteczności publicznej. Jak już wcześniej wspomniano zarówno Cergowa jak i Lipowica czy Nadole i Zboiska stanowią „przedmieścia” Dukli i są z nią silnie związane, czego konsekwencją w przyszłości może być ich wchłonięcie przez rozwijające się miasto.

Jedynym miejscem w którym może gromadzić się lokalna społeczność jest dom ludowy. Zatem zdaniem lokalnej społeczności remont domu ludowego jest zadaniem, które w pierwszej kolejności wymaga doinwestowania. Poczynione w tym zakresie działania pozwoliły na sporządzenie planu działań będących priorytetami dla lokalnej społeczności. Kolejnym krokiem jest poszukiwanie dodatkowych źródeł wsparcia, które pozwolą na realizację przez gminę Dukla tych działań.

Główne kierunki działań we wsi Nadole.

- remont budynku domu ludowego (w tym poprawa elewacji, termomodernizacja, remont wewnątrz, wykonanie ogrodzenia i parkingu),
- budowa i remont dróg gminnych, dojazdowych, wewnętrznych, chodników
- wykonanie oświetlenia przy drogach gminnych,
- przygotowanie tras do czynnej rekreacji w okresie letnim i zimowym,
- uregulowanie stanu cieków wodnych,
- przystąpienie do programów związanych z wykorzystaniem odnawialnych źródeł energii (systemy solarne, fotowoltaiczne, itp.)

Planowany do remontu Dom Ludowy w Nadolu.

10. OCENA MOCNYCH I SŁABYCH STRON MIEJSCOWOŚCI NADOLE

Kierując się zasadami przyjętymi dla kreowania strategii w otoczeniu biznesowym lub samorządowym postanowiono również w przypadku wsi Nadole posłużyć się bardzo wygodnym narzędziem planistycznym, jakim jest analiza SWOT. Jest to analiza mająca na celu przeprowadzenie inwentaryzacji zasobów oraz ustalenie słabych i mocnych stron miejscowości oraz najbliższego otoczenia społeczno-gospodarczego, infrastrukturalnego i przyrodniczego, które przekłada się bezpośrednio na szanse i/lub zagrożenia wsi w okresie perspektywicznym.

Praca nad analizą SWOT wsi Nadole w zakresie rozwoju społeczno-gospodarczego związanego z przeprowadzeniem diagnozy sytuacji miejscowości, pozwoliły na uzyskanie opinii, spostrzeżeń, wniosków i uwag odnośnie stanu wyjściowego. Zdobyta wiedza umożliwiła przeprowadzenie dyskusji na temat wewnętrznych atutów, możliwości i pozytywnych cech Nadola umożliwiających podejmowanie skutecznych działań służących rozwojowi społeczno-gospodarczego.

Wiele uwagi poświęcono także czynnikom hamującym tę działalność. Dyskusja na temat pozytywnego i negatywnego wpływu otoczenia zewnętrznego na proces tworzenia warunków do wzrostu konkurencyjności regionu dotyczyła określenia okazji, możliwości i szans oraz zagrożeń związanych z planowaniem, organizacją, zarządzaniem, a zwłaszcza finansowaniem działań ze środków zewnętrznych w tym z Unii Europejskiej.

10.1 Czynniki wewnętrzne

MOCNE STRONY

1. Korzystne położenie na głównych ciągach komunikacyjnych.
2. Opracowany miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego.
3. Walory przyrodniczo - krajobrazowe.
4. Brak zakładów produkcyjnych zanieczyszczających środowisko.

SŁABE STRONY

1. Nienajlepszy stan techniczny dróg, brak chodników.
2. Ograniczone możliwości finansowe.
3. Niska jakość życia w aspekcie kulturalnym i wypoczynkowo-rekreacyjnym.
4. Brak miejsc pracy.
5. Brak zajęć pozalekcyjnych dla dzieci i młodzieży w czasie wolnym od nauki.
6. Duże rozdrobnienie gospodarstw rolnych.
7. Niski poziom płac w regionie.
8. Ukryte bezrobocie
9. Brak uzbrojonych terenów inwestycyjnych.
10. Bariery architektoniczne dla niepełnosprawnych.
11. Trudne warunki geograficzno-klimatyczne i glebowe do rozwoju produkcji rolniczej.

10.2 Czynniki zewnętrzne

SZANSE

1. Położenie przygraniczne- w ciągu drogi wojewódzkiej i w pobliżu drogi krajowej/międzynarodowej i węzła komunikacyjnego

2. Sprzyjające walory do rozwoju turystyki, agroturystyki i turystyki weekendowej.
3. Możliwość uzyskania środków z zewnętrznych źródeł finansowania - w tym z funduszy Unii Europejskiej na finansowanie przedsięwzięć z zakresu rozwoju infrastruktury, technicznej, służby zdrowia, pomocy społecznej.
4. Rozwój przedsiębiorczości na terenach wiejskich i drobnej wytwórczości.
5. Nawiązanie współpracy z innymi miejscowościami i gminami.
6. Rozwój oświaty i społeczeństwa informacyjnego.

ZAGROŻENIA

1. Niestabilny system prawny, szczególnie podatkowy w Polsce.
2. Trudno dostępny pieniądz (niestabilność kredytowa i bankowa).
3. Niestabilność polityczna i gospodarcza państwa.
4. Bezrobocie w regionie.
5. Postępujące rozwarstwienie ekonomiczne społeczeństwa.
6. Niebezpieczeństwo niepełnego wykorzystania szans jakie dają środki UE.
7. Odływ wykwalifikowanych pracowników do innych regionów i za granicę.

11. PLAN DZIAŁAŃ

Główne kierunki działań we wsi Nadole.

Rodzaj działań	Planowany termin realizacji	Szacowane koszty
Remont budynku Domu Ludowego (w tym poprawa elewacji, termomodernizacja, remont wnętrza, wykonanie ogrodzenia i parkingu)	2014-2018	160 000,00
budowa i remont dróg gminnych, dojazdowych, wewnętrznych, chodników	2014-2021	190 000,00
-wykonanie oświetlenia przy drogach gminnych	2014-2016	40 000,00
przygotowanie tras do czynnej rekreacji w okresie letnim i zimowym	2015-2020	30 000,00
uregulowanie stanu cieków wodnych,	2015-2018	30 000,00
Przystąpienie do programów związanych z wykorzystaniem odnawialnych źródeł energii (systemy solarne, fotowoltaiczne, itp.)	2015-2020	20 000,00

12. WDROŻENIE I MONITOROWANIE PLANU

Wdrożenie Planu Odnowy Miejscowości rozpocznie się poprzez wprowadzenie go w życie uchwałą Zebrania Wiejskiego wsi Nadole, a następnie uchwałą Rady Miejskiej w Dukli. Wdrożenie Planu zleca się Burmistrzowi Dukli, sołtysowi miejscowości Nadole wraz z Radą Sołecką.

Monitorowanie każdego przedsięwzięcia - czyli dbanie o prawidłowy jego przebieg przez cały czas jego trwania polega na systematycznym zbieraniu, zestawianiu i ocenie informacji rzeczowych i finansowych w postaci ustalonych wskaźników, które opisują jego postęp i efekty.

W monitorowaniu biorą udział wszystkie podmioty oraz komórki organizacyjne Urzędu Miejskiego w Dukli zaangażowane we wdrażanie Planu Odnowy Miejscowości Nadole. Oceną wdrażania Planu zajmie się Sołtys wsi wraz z Radą Sołecką. Aktualizacja programu będzie się odbywać w układzie rocznym, za jej aktualizację odpowiedzialny będzie Sołtys wsi wraz z Radą Sołecką.

13. PODSUMOWANIE

Opracowany Plan Odnowy Miejscowości zakłada w przeciągu najbliższych lat realizację kilku zadań. Istotą tych zadań jest pobudzenie aktywności środowisk lokalnych oraz stymulowanie współpracy na rzecz rozwoju i promocji wartości związanych z miejscową specyfiką społeczną i kulturową.

Realizacja Planu Odnowy Miejscowości Nadole ma służyć integracji społeczności lokalnej, większemu zaangażowaniu w sprawy wsi, zagospodarowaniu wolnego czasu dzieci i młodzieży oraz rozwojowi organizacji społecznych.